Rok I. Lwów dnia 15. Kwietnia 1888. Nr. 10.

GORZELNIK

Organ Towarzystwa Gorzelników Polskich.

Wychodzi raz na miesiąc w objętości jednego arkusza.

Prenumerata wraz z przesyłką poczt. wynosi:
W Państwie Austryackiem rocznie 3 złr., półrocznie 1 złr. 60 ct.
W Cesarstwie Rossyjskiem rocznie 3 rs. 50 k. półrocznie 1 rs. 80 kop.
W W. Ks. Poznańskiem rocznie 6 marek, półrocznie 3 marek.
Należytość przesyłać najdogodniej za przekazem pocztowym pod adresem Drukarni ludowej.

Redakcya: we Lwowie, plac Bernardyński liczba 7.
Administracya i Ekspedycya w Drukarni Ludowej we Lwowie, plac Bernardyński l. 7.
Inseraty zamieszcza się za opłatą 10 ct. za wiersz drobnym drukiem.
Rękopisy zwraca się tylko na wyraźne żądanie.
Numer pojedyńczy kosztuje w miejscu 25 ct.

WYDAWCA I ZA REDAKCYĄ ODPOWIEDZIALNY: St. Bayli.

Projekt rządowy
nowego podatku od alkoholu.

(Dokończenie).

Alkoholometer. sacharometer i termometer dla użytku organów skarbowych.

§. 56. Każda gorzelnia zaopatrzoną ma być w przyrządy niżej wymienione i na żądanie organów skarbowych którym poruczono kontrolę nad gorzelnią takowe do użytku oddać:

a) Alkoholometer z skallą na 100.

b) Sacharometer, oba przyrządy muszą być podług przepisu władzy skarbowej, nadto zaopatrzone mają być certyfikatem udowodniającym ich dokładność (Prüfungscertyfikat).

c) Termometer podług Reaumura.

Początek i rozmiar postępowania pobornego.

§. 57. Postępowanie poborne rozpoczyna się przy przerabianiu produktów mącznych i cellulosy kiedy takowe przejdą do kadzi zaciernych. Przy mellasie i produktach należących do tej samej kategoryi, wtenczas kiedy przejdą w kadzie służące do rozpuszczenia (Auflösbotich) tych produktów, przy przerąbieniu buraków, Trepinambur w chwili przejścia tych ciał do kadzi maceracyjnych, jeżeli kadzi zaciernych, rozpuszczających i maceracyjnych gorzelnia nie posiada w chwili kiedy przejdą do kadzi fermentacyjnych; postępowanie poborne trwa

dopóki zacier nieprzejdzie wszystkie fazy manipulacyi zacieru, fermentacyi i odpędu.

Przy użyciu naczyń które służą do gotowania zacieru (Maischkochapparat Vormeiskocher Ederpfeldampffass) i które z jakimkolwiek przyrządem chłodzącym, *pompa* powietrzną, zaopatrzone, lub z chłodnikiem zapomocą rur połączone są, następnie przy użyciu naczyń maceracyjnych w gorzelniach które zboże i kukurudzę przerabiają, które naczynia z kadziami fermentacyjnemi zapomocą, Rynien, lub Rur w bez pośrednim połączeniu stoją lub przewodnik parowy mają, rozpoczynać się postępowanie poborne w chwili kiedy materyały w te przyrządy przejdą.

Oznajmienie tegoż.

Postępowanie poborne oznajmić trza najpóźniej 24 godzin przed rozpoczęciem tegoż w urzędzie podatkowym do którego gorzelnia przydzieloną jest.

Oznajmienie to wypełnione musi być na blankietach drukowanych 3 równo brzmiących egzemplarzach czytelnie pisane tak przez przed siębiorcę jako też kierownika gorzelni podpisane. Jeżeli na blankietach oznajmiających rozpoczęcie, postępowanie poborne były miejsca wykreślonone lub przemazane, to takie nie będą przyjmowane.

Urzędowe potwierdzenie odbioru otrzyma strona równocześnie z bolletą meldunkową.

Oznajmienie zawierać ma cały czas postępowania pobornego które w jednym miesiącu trwać ma, którego początek, jako też i koniec osobno od zarządu władzy skarbowej oznaczonym będzie, i ten czas nie wolno przekraczać.

Pod dniem ma się rozumieć czas od 8 rano jednego dnia aż do 8 rano drugiego dnia Jeżeli np. postępowanie poborne w gorzelni rozpocząć się ma 18 dnia w miesiącu, a rozpoczyna się rzeczywiście dopiero 25 dnia w miesiącu, lub przerwane zostało. a następnie znowu rozpoczęte, to postępowanie poborne nie może się liczyć do 25 dnia 8 godziny następnego miesiąca tylko do 18 dnia 8 godziny.

Oznajmienie zawierać ma:

a) Nazwisko przedsiębiorcy, miejsce pobytu, numer konskrypcyi gorzelni.

b) Miesiąc, dzień, godzinę rozpoczęcia postępowania pobornego, i dnia w którym się kończy, oprócz tego wymienić należy czy ruch gorzelni trwa dzień i w nocy, czy tylko w dzień.

Wrazie oznajmionego czasu ruchu, nastąpić miałaby przerwy to początek i koniec postępowania pobornego na każdy peryod ruchu osobno oznajmionym być ma.

c) Ilość, rodzaj przerabiać mających się produktów. Ilość podawać należy osobno dla każdego rodzaju i to podług wagi.

d) Ilość, numer i objętość w użytku będącysh naczyń fermentacyjnych (kadzie fermentacyjne, drożdżarki i t. d.)

e) Jeżeliby w tym czasie także wyrabiać się miały drożdże, w oznajmieniu trza to wymienić podać jaki podatek za to wypada.

f) Jaki aparat destylacyjny w użytku jest, jako też rodzaj i numer aparatu kontrolującego. Jeżeli podczas doręczyć się mającego zameldowania ruch przerwany został, to oznajmienie zawierać ma stan zegara aparatu kontrolującego tak w literach jak i cyfrach.

Zmiany w oznajmieniu.

§. 59. Rodzaj jako też ilość przerabiać się mających płodów (§. 58 etc.) może być zmieniony jeżeli 24 godzin przedtem uwiadomi się piśmiennie władzę skarbową, której poruczono kontrolę nad gorzelnią.

Także zmiana naczyń fermentacyjnych lub objętość tychże (§. 58 lit. d) jest dozwoloną za tymczasowem uwiadomieniem ale równoczesnem zapisaniu w rejestrze gorzelnianym.

Ilość alkoholu która przypadnie po takim oznajmieniu, dla pozostałej peryody może być stosunkowo zmniejszoną lub powiększoną.

W jakich granicach dozwolonem jest oznajmienie ilości spirytusu.

§. 60. Bez żadnej odpowiedzialności dozwolonem jest 15% mniej lub 15% więcej wyrabiać od wymienionej cyfry w oznajmieniu, jeżeli nie udowodnionem zostanie chęć uszczuplenia podatku którą uważać się będzie jako nie prawidłowe postępowanie poborne.

Przy sprawdzaniu czy granica 15°|₀ przekroczoną została za podstawę służyć będzie oznajmienie.

Przeszkody w regularnym ruchu aparatu kontrolującego.

a) Oznajmienie przeszkody.

§. 61. Wrazie spostrzeżenia przeszkody ruchu aparatu controlującego, obowiązanym jest kierownik gorzelni natychmiast donieść o tym władzy skarbowej której poruczonym jest kontrola nad gorzelnią w celu zbadania przyczyny przeszkody. To doniesienie ma być zrobione w dwóch egzemplarzach. Jedno potwierdzone przez władze skarbowe zwraca się gorzelni jako dowód w celu pokrycia tejże. Równocześnie z odesłaniem doniesienia ma się zgodnie z treścią tegoż zapisać wrejestrze gorzelnianym; tak aby cała szerokość rejestru pismem wypełnioną była.

Przeszkoda regularnego ruchu aparatu kontrolującego która w rejestr wyżwymienionym sposobem nie była napisaną, uważaną będzie jakby doniesienia wcale nie było.

Sposób wypośrodkowania ilości alhoholu w czasie przeszkody.

§. 62. Podczas takiej przeszkody §. (61.) ruch gorzelni w której tylko pod aparat jest do dyspozycyi trwać może 10 dni od dnia przeszkody jeden następującymi warunkami.

1) W tym czasie nie wolno ani ilość ani objętość naczyń oznaczonych w §. 54. zmieniać.

2) Jako wyprodukowaną ilość alkoholu w przeciągu 24 godzin, liczyć się będzie wydajność z oznajmionych, naczyń fermentacyjnych tę którą otrzymano z każdego hektolitra z naczyń fermentacyjnych w dzień przed przerwą; w razie użycia z niedozwolonych naczyń a których objętość byłaby większą jak oznajmiono, tę wydajność alkoholu jaka przypada z każdego hektolitra naczyń fermentacyjnych w użyciu będących.

Jeżeli przeszkoda przypadnie właśnie w tym czasie na który przypada zamknięcie ruchu miesięcznego gorzelni i nie może trwać dni 10, to ilość alkoholu jaką się otrzyma w 24 godzinach, z każdego hektolitra objętości naczyń fermentacyjnych oblicza się w stosunku jaki przypada na końcowy peryod miesięczny.

3) W żadnym razie podczas przeszkody nie może być ilość alkoholu mniejszą jaką przypada podczas ruchu jak w stosunku jaki wyniknie z ilości zameldowanej.

II. W gorzelniach w których więcej jest aparatów kontrolujących to w czasie przeszkody jednego z nich ruch trwać może pod tymi samemi warunkami jak (I. p. 1, 2, 3) tylko ilość alkoholu nie może być mniejszą, jaką wykaże dobrze funkcyonujący aparat controlujący.

III. Jeżeli przeszkody aparatu kontrolującego w czasie jednorocznej peryody nad 3 razy się trafiają to czas 10 dniowy może być zmniejszonym lub zupełnie zakazanym. Ten dozwolny 10 dniowy termin może być skróconym jeżeli inny aparat kontrolujący w krótszym czasie innym zastąpionym być może.

IV. W tych gorzelniach które więcej aparatów destylacyjnych z zegarami posiadają, może ruch dalej trwać bez przerwy jeżeli aparat destylacyjny który połączony jest zegarem, w chwili zepsucia tegoż po odpędzeniu zacieru, urzędownie zamknięty będzie.

Ilość alkoholu z odpędzonego zacieru obliczy się z zwykłej wydajności aparatu destylacyjnego.

V. Minister finansów z wspólnem porozumieniem ministra finansów korony węgierskiej, może rozporządzić by z koncentracyi, attenu-

acyi zacieru wypośrodkować ilość alkoholu podczas przeszkody aparatu kontrolującego.

Przeszkody ruchu.

§. 63. Przerwa lub zatrzymanie ruchu gorzelnianego jeżeli nastąpi w skutek przyczyn nieprzewidzianych tak że oznajmieniu zadość uczynić nie można, obowiązanym jest kierownik natychmiast w dwóch egzemplarzach donieść otym władzy skarbowej której poruczono kontrolę nad gorzelnią.

Doniesienie to także ma być zapisane w rejestrze tak jak §. 61. nakazuje, w pierwszym razie nie będzie uwzględnionem.

Jeżeli w razie przeszkody która podług przepisu oznajmioną została, ruch gorzelni w oznajmionej peryodzie zupełnie zastanowionym zostanie to oznajmiana ilość alkoholu zredukowaną zostanie do ilości jak otrzymano aż chwili zastanowienia.

Jeżeli jednak przez taką przeszkodę zmiana w postępowaniu jaki oznajmiono nastąpić by miała dla dalszego ruchu w gorzelni, to dla tego czasu nowe oznajmienie robić należy.

Z konstatowanie ilości alkohdlu w przeciągu jednego miesiąca.

§. 64. Ilość wyprodukowana alkoholu który w ciągu miesięcznego ruchu wyprodukowaną zostanie urzędownie podług zegaru z uwzględnieniem przeszkody skonstatowanym będzie. Wrazie wyrobu drożdży podatek konsumcyjny $2^1/_2$ ct. za każdy hektolitrostopień alkoholu (L. h). doliczy się. Jeżeli fabrykant ma kredyt na podatek od wyrobu drożdży jeżeli tenże kwoty kredytowanej i ręczącej nie przekroczył, jako kredyt uważany będzie, jeżeli jednak kredytu nie posiada, lub poręka na kwotę jest mniejszą, obowiązany jest w przeciągu 3 dni podatek lub tę resztę na którą poręki nie ma, jeżeli egzekucyi uniknąć chce, uiścić.

Rejest gorzelniany.

§. 65. Kierownik gorzelni lub jego zastępca, od chwili postępowania pobornego obowiązanym jest prowadzić rejestr w którym następujące daty uwidocznione być mają.

a) Przed ukończeniem zacieru ilość zużytych do tegoż produktów na wagę,

b) tóż po napełnieniu kadzi fermentacyjnej świeżym zacierem Nr. kadzi i objętość tejże,

c) co dwanaście godzin stan zegara, jeżeli gorzelnia więcej apar. kontr. posiada Nr. tychże.

d) dzień i godzina zapisania każdej daty.

W tym rejestrze notować mają także organa władzy skarbowej rewizye przedsięwzięte w gorzelni co miesiąc, zamykają rejestr i dokumenta tyczącemi się przeszkody ruchu gorzelni, aparatu kontrolującego itd. i zabierają takowy.

ODDIAŁ DRUGI.

Wywóz wyrobu z miejsca wyrobu lub składu.

Dozwolony wywóz najmniejszej ilości.

§. 66. Wywóz spirytusu z miejsca wyrobu nastąpić może bez lub za uiszczeniem podatku konsumcyjnego.

Bez uiszczenia nastąpić może jeżeli:

a) Jeżeli spirytus na którym cięży podatek konsumcyjny, wywieziony zostanie do składu przeznaczonego na spirytus,

b) z zastrzeżeniem odpisu podatku po za granicę państwa wiezionym będzie,

c) lub dla celów od których alkohol wolnym od podatku użytym być ma.

Wywóz alkoholu na którym cięży podatek konsumcyjny w ten sam sposób nastąpić może jak z gorzelni i pod temi samemi warunkami jak pod a) i b) podanem jest.

Naraz tak z gorzelni jak z składu nie można mniejszą ilość jak jeden hektoliter tylko w takim razie mniej gdyby tej ilości nawet nie było.

Oznajmienie wywozu spirytusu z gorzelni lub składu (Freilager).

§. 67. Jak tylko spirytus z gorzelni lub składu wyjdzie, obowiązazy jest kierownik gorzelni lub też kierownik składu zrobić doniesienie do władzy skarbowej które to doniesienie zawierać ma:

1) Dzień wywozu

2) Ilość i moc wywiezionego alkoholu.

3) Nazwisko odbiorcy i miejsce przeznaczenia.

4) Wrazie za wymierzony spirytus uiszczony być ma podatek na mocy §. 66. kwotę jaka przypada.

Jeżeli wywóz nastąpić ma po za linie cłową, to oznajmienie ma nastąpić podług odpowiednich przepisów.

Czas wywozu.

§. 68. Tak przed oznajmieniem jako też przed uiszczeniem należąccego podatku i dotrzymanie dowodu że oznajmienie nastąpiło nie

wolno alkoholu ani z gorzelni ani też ze składu wywieść. o interwencyi straży skarbowej wyjdą osobne rozporządzenia.

Poręka na podatek konsumcyjny za wymierzony alkohol.

§. 69. Przedsiębiorca gorzelni jak też i składu, jeżęli w oznaczonym czasie spirytus na którym ciąży podatek konsumcyjny na miejsce przeznaczenia nie nadszedł lub za linię cłową nie wywieziony został podwójną należytość uiścići.

Od tej kwoty uwolnionym być można tylko w tym przypadku jeżeli udowodnionym zostanie że podczas transportu spirytus uległ zniszczeniu.

Rozporządzenia które dotyczą nieopłaconych towarów zagranicznych stosuje się także przy transporcie alkoholu.

Jeżeli ten kto na którego imię przekazany jest spirytus na którym podatek konsumcyjny cięży przyjąć go nie chce, z tej przyczyny, że nie ma pozwolenia na skład, lub miejsca w swym składzie nie ma lub w ogóle przyjąć go nie chce, to ten który wysyła alkohol obowiązanym jest w przeciuciu 3 dni pod rygorem egzekucyi podatek zapłacić.

Prowadzenie rachunku z podatku konsumcyjnego.

a) W gorzelni.

§. 70. Każda gorzelnia, w której ilość alkoholu obliczoną bywa na podstawie wskazówek aparatu kontrolującego, prowadzi rachunek podatku konsumcyjnego. W rachunku tym zapisuje się ogólną produkcyę, odnośnie zawartą w niej ilość alkoholu.

Odpisuje się natomiast:

a) ilość alkoholu, od którego opłacono podatek konsumcyjny jużto gotówką, jużto w drodze kredytu,

b) te ilości alkoholu, którą wraz z ciążącym na nim podatkiem konsumcyjnym, przeniesiono do składu spirytusu,

c) albo tę którą odstawiono na użytek niepodpadający podatkowi,

d) ubytek na składzie oraz w razie że rafinacya spirytusu w samej gorzelni się odbywa, także i ubytek w skutek rafinacyi, w obrębie granic nakreślonych w drodze rozporządzenia.

b) na składzie spirytusu.

§ 71. Również i na składzie spirytusu prowadzi się urzędowy rachunek z podatku konsymcyjnego.

Zapisuje się w nim:

a) Odebraną ilości alkoholu, na którym podatek konsumcyjny jeszcze ciąży,

b) odebraną ilości alkoholu, na których tenże podatek już nie ciąży.

Odpisanie odbywa się według przepisów pod a), b) i d). (§. 70.)

Wrazie, że skład spirytusu co do miejsca połączonym jest z rafinacyą spirytusu, to odpisanie obejmuje także ubytek spowodowany rafinacyą i to w granicach nakreślonych w drodze rozporządzenia.

Jeżeli na skład odstawia się nie sam tylko spirytus na którym podatek konsumcyjny ciąży, ale i inny spirytus, wtedy przyjmuje się pod względem rachunkowości, że jeden i drugi spirytus względnie zawarte w nim ilość alkoholu, odstawiane lub z użyte zostaną w tym samym porządku, w jakim na skład zostały złożone.

Sprawdzenie zapisów w gorzelniach i na składach.

§. 72. Od czasu do czasu sprawdza się urzędownie zapasy spirytusu względnie zawarte w nich ilość alkoholu, tak w gorzelniach, jak i na składach. Jeżeli zapas okaże się mniejszym, niż powinien być według zamknięcia rachunku z podatku konsumcyjnego gorzelni (§. 70), lub składu (§. 71), wtedy przedsiębiorca winien w przeciągu trzech dni od skonstatowania ubytku, zapłacić od tegoż podatek konsumcyjny pod grozą egzekucyi; jeżeli zupełnie wiarogodnie nie wykaże, że ilość alkoholu, której brak, została zniszczoną jakim wypadkiem nadzwyczajnym, i jeżeli o tym wypadku nadzwyczajnym nie zawiadomiono na piśmie dyrekcyi finansów w przeciągu 24 godzin od chwili, w której przedsiębiorcy lub jego zastępcy (gdy pierwszy sam nie prowadzi gorzelni) doniesiono o katastrofie.

Wrazie okazania się nadwyżki w zapasach, dopisuje się takową w rachunku podatku konsumcyjnego Te kwoty spirytusu, które przekazano do składu, jako nie opodatkowane a z których odbioru w składzie pokwitowanie jeszcze nie nadeszło, uważają się za niezupełnie odstawione, jeżeli termin wyznaczony na nadesłanie pokwitowania jeszcze nie upłynął.

§. 73. Ściślejsze postanowienia w sprawie składów na spirytus oraz postanowienia co do użytkowania spirytusu, który nie podlega opodatkowaniu, wydane zostaną w drodze rozporządzeń.

TRZECIA CZĘŚĆ.

Rozporządzenia dotyczące wymiany spirytusu, za który podatek konsumcyjny nie został jeszcze opłaconym. w obrębie austryacko-węgierskiego związku cłowego, pomiędzy należącymi do tego związku krajami.

§. 74. Do ogólnego austryacko-węgierskiego związku cłowego należą:

1) Królestwa i kraje reprezentowane w Radzie Państwa,
2) kraje korony węgierskiej,
3) Bośnia i Hercogowina.

Od alkoholu który przechodzi z jednego z tych trzech obszarów do składów drugiego obszaru opłaca, obszar odbierający alkohol obszarowi oddającemu go podatek konsumcyjny według niższej stopy, i to w miarę tego, o ile te odebrane ilości alkoholu przewyższają ilość alkoholu wywiezioną z odbierającego obszaru po za granice cłowe.

W tym celu robią owe trzy obszary po każdej kampanji pomiędzy sobą obrachunek. Z obrachunku tego wyjęte są te ilości alkoholu, które z jednego obszaru przekazano drugiemu bezpośrednio do użytku, który nie podpada opodatkowaniu.

CZWARTY ROZDZIAŁ.

Rafinowanie i przekształcenie spirytusu.

§. 75. Kto rafinuje spirytus albo z niego się wytwarza likier, lub rozolisy, lub inne wyskokowe trunki, ten winien najpóźniej na cztery tygodnie przed terminem, w którym niniejsze prawo, staje się obowiązującem, opisać władzy skarbowej I instancyi w sposób naznaczony w §. 51. I, miejsce fabrykacyi, dać przedląd przyrządów do fabrykacyi służących, oraz wymienić kierownika ruchu. Ten kto po owym termi nie zakłada podobne przedsiębiorstwo winien odnośne doniesienie zrobić najpóźniej na cztery tygodni przed puszczeniem w ruch fabryki.

Ktoby chciał odbierać spirytus dotąd nie opodatkowany i w tym celu chciał utrzymywać skład spirytusu (§. 73), ten winien także opisać lokale i naczynia przeznaczone na przechowanie spirytusu, oraz podać objętość tychże naczyń.

Władza skarbowa uskutecznia na mocy tego urzędowe sprawdzenie stanu rzeczy, oraz urzędowe oznaczenie przyrządów.

We fabrykach, które się posługują spirytusem nieopodatkowanym, rozciąga się powyższe sprawdzenie stanu rzeczy, także i na ubikacye służące za skład, oraz na naczynia służące do przechowania tego spirytusu jako też i na objętość tychże.

Jeden egzemplarz opisu miejsca fabrykacyi i przyrządów wręcza się przedsiębiorcy, sprawdziwszy go poprzednio, przyłożywszy pieczęć urzędową, i oznaczywszy dzień w którym wręczenie jego nastąpiło. Obowiązuje się równocześnie przedsiębiorcę, żeby egzemplarz ten przechowanym był w miejscu fabrykacyi w przeznaczonym na to schowaniu, któreby w każdej chwili było dostępne dla urzędników wymiaru podatkowego oraz ich podwładnych.

Przedsiębiorca winien donieść odnośnej władzy skarbowej o każdej zmianie zaszłej w przedsiębiorstwie, czy to osób, czy przyrządów dotyczącej, do której doniesienia jest zobowiązanym (§. 23 i 35).

Doniesienie rafinacyi lub przekształcenia alkoholu.

§. 76. Ktokolwiek prowadzi przedsiębiorstwo tego rodzaju o jakim mówi §. 75, winien, najdalej na 24 godzin przed puszczeniem w bieg aparatu destylacyjnego podać na piśmie w dwóch egzempiarzach najbliższym organom skarbowym, które mają nadzór nad przedsiębiorstwem:

a) Numer aparatu destylacyjnego który się w ruch puszcza.

b) Miesiąc dzień i godzina rozpoczęcia i zakończenia fabrykacyi.

c) W razie że rafinuje się spirytus za którego jeszcze podatku nie zapłacono lub używa się takcwego na sporządzenie likieru lub innych wyskokowych trunków, w których zawartości alkoholu nie można zbadać za pomocą alkoholometru, winiem w pierwszym razie oznaczyć ilość zawartego w nim alkoholu, w drugim razie także i dane co do zapłaty podatku za ów spirytus. odnośnie co do kredytowania podatku, jeżeli nie służy mu prawo do użytku wolnego od podatku na eksport (§. 6).

Każde takie doniesienie powinno być wystawione na przeciąg jednego miesiąca.

Jeden egzemplarz, na którym poświadczono urzędownie zrobione doniesienie, zwraca się przedsiębiorcy, aby w danym razie miał się czem zastawić.

Od obowiązku tego doniesienia zwalnia się tych aptekarzy, którzy ani nie fabrykują wyskokowych trunków, ani takowych nie sprzedają, i zwalnia się w tym razie, jeżeli się posługują takimi aparatami destylacyjnemi o których donieść nie mają obowiązku (§. 22), albo jeżeli kocioł gotujący tychże aparatów nie przekracza objętości 25 litrów. Atoli tacy aptekarze stoją pod kontrolą urzędu podatkowego.

Prócz tego ma zarząd skarbu prawo zwolnić publiczne instytuty i chemiczne stacye doświadczalne od tego obowiązku donoszenia o używanych na własne cele aparatach destylacyjnych.

Zakaz rafinowania i przekształcania spirytusu z wyrobem alkoholu połączonego, oraz warunkowe pozwolenie na to w pewnych razach.

§. 77. Przedsiębiorcom gorzelnianym, którzy płacą podatek produkcyjny, dozwala się tylko pod tym warunkiem na rektyfikacyę wolną od podatku, względnie na sporządzenie wolne od podatku wyżej wymienionych wyskokowych trunków, że aparat destylacyjny którego się przytem używa, umieszczonym jest w lokolu, który nie jest połączonym

z lokalami gdzie się fermentacya i destylacya w gorzelni odbywa ani za pomocą drzwi lub okienic ani zapomocą rur lub rynien, ani w jakikolwiek inny sposób, dalej pod warunkiem, że przy rafinacyi, zawartość alkoholu w płynie mającym być rektyfikowanym wynosić będzie co najmniej 50 stopni studzielnego alkoholometru.

Gorzelniom, w których ilość alkoholu odbiera się według rzeczywistej produkcyi na podstawie wskazuwek jakie daje aparat kontrolujący, dozwala się na rektyfikacyą alkoholu z dodatkiem lub bez dodatku ingredyencyi, służących na sporządzanie rozolisów i t. p., ale tylko pod następującemi warunkami:

1. Wszystkie rury należące do aparatu rektyfikacyjnego, służące do przeprowadzania pary lub płynu, winne być pomalowane w sposob im tylko właściwy.

2. Między naczyniami zacierowemi a destylacyjnemi gorzelni z jednej strony, a między aparatem rektyfikacyjnym z drugiej strony nie może być żadnego bezpośredniego połączenia zapomocą rur.

3. Aparat rektyfikacyjny może być napełnianym jedynie zapomocą rur; w tym celu musi istnieć tylko jedna jedyna rura, którąby w danym razie można było zatamować zapomocą zamknięcia; rura ta musi wychodzić wprost ze zbiornika dla surowego spirytusu i być opatrzoną metalową tarczą, którąby nie dozwalała na przejście prostego zacieru. Zbiornik winien być wymierzonym i oznaczonym. Wypróżnienie aparatu destylacyjnego winno się odbywać również za pomocą jednej tylko rury, którąby w razie potrzeby można było zamknąć.

4. Naczynie aparatu rektyfikacyjnego przeznaczone na zachowanie spirytusu powinno mieć przyrząd, przydatny do założenia urzędowego zamknięcia, i próby płynu.

PIĄTY ROZDZIAŁ.

Płatność podatku, jego kredytowanie, dyskonto.

Termin płatności podatku.

§. 78. Podatek produkcyjny od spirytusu (§. 36) w gorzelniach oznaczonych w §. 33 i 34, płatnym jest w chwili, w której doręczono zawiadomienie przepisami wymagane; trzeba go też natychmiast uiścić w pełnej sumie za odebraniem bolety, chyba że zachodzi wypadek kredytowania

Podatek konsumcyjny płatnym jest w chwili, w której następuje zawiadomienie, iż spirytus podlegający temuż podatkowi, puszcza się w obieg wolny z gorzelni lub ze składu; trzeba go natychmiast

uiścić w pełnej sumie za odebraniem bolety, wyjąwszy gdy zachodzi wypadek kredytowania.

Jeżeli przedsiębiorca chce uniknąć tego, aby płacił podatek konsumcyjny osobno za każde kwantum alkoholu, wychodzące z gorzelni lub ze składu, wtedy może z góry za obliczeniem złożyć sumę pokrywającą podatek produkcyjny od kilku transportów.

Podatek od drożdży płatnym jest w chwili, w której doręczono zawiadomienie żądane przepisami, i trzeba go natychmiast w pełnej sumie uiścić za odebraniem bolety, chyba że zachodzi wypadek kredytowania.

Kredytowanie podatku, dyskonto

§. 79. Przedsiębiorcom takich gorzelni, które podlegają podatkowi produkcyjnemu, i w takich ilościach wytwarzają spirytus, że podatek produkcyjny w przeciągu rocznej kampanji wynosi co najmniej sześćset złr., zezwala się za dostatecznem ubezpieczeniem z ich strony na to, że podatek konsumcyjny, płatny zaraz po doniesieniu o otwarciu ruchu, później uiszczą, najpóźniej atoli w 6 miesięcy od terminu płatności (§. 78). To samo dotyczy podatku od drożdży, jeżeli fabrykacya tychże połączoną jest z fabrykacyą spirytusu. Przedsiębiorcom gorzelni oraz przedsiębiorcom składu spirytusu, których produkt podlega podatkowi konsumcyjnemu, kredytuje się, za dostatecznem ubezpieczeniem z ich strony, podatek konsumcyjny, i to w ten sposób, że kwoty zapisane podczas pewnego miesiąca opłacają się dopiero w ostatnim dniu czwartego miesiąca po upływie tego miesiąca, w którym kwoty zapisane zostały; tak, że np. podatek konsumcyjny za cały miesiąc styczeń opłaca się naraz dopiero ostatniego maja, a gdyby ten dzień był świątecznym, dopiero w najbliższym dniu roboczym.

Podatek od fabrykacyi drożdży kredytuje się przedsiębiorcom gorzelni, które opłacają podatek konsumcyjny, za dostatecznym ubezpieczeniem na 6 miesięcy.

Zezwolenia na kredytowanie powyższych podatków udziela się na prośbę przedsiębiorcy, i to na cały podatek jaki w przeciągu jednej kampanji zostanie zapisanym. Zezwolenie to odnawia się corocznie na ponowną prośbę.

Z powyższego ułatwienia korzystać nie mogą:

1) wszyscy ci, którzy zostali uznani winnymi przekroczenia lub zbrodni pochodzących z chęci zysku, dalej skazani za przemytnictwo, lub za ciężkie przekroczenie popełnione w prowadzeniu własnego przedsiębiorstwa.

2) wszyscy ci, których majątek podanym został do konkursu.

Kto kwot kredytowanych nie uiszcza aż do terminów zapłaty, traci pozwolenie na kredytowanie na przeciąg reszty kampanji, a kredytu na następną kampanią można mu zupełnie odmówić.

W tym razie należy na drodze egzekucyi ściągnąć wszystkie niespłacone kwoty, doliczając sześcioprocentowe odsetki zwłoki od dnia płatności, odnośnie od dnia utraty pozwolenia na kredyt.

Gdy ktoś gotówką zapłaci z góry podatek konsumcyjny zaraz przy zawiadomieniu, otrzymuje dyskonto wynoszące $1^1/_3\%$, bez względu na to, czy kredytowanie zachodzi, lub nie.

Od podatku za drożdże udziela się przedsiębiorcom gorzelni, które płacą podatek konsumcyjny za wyprodukowany spirytus, dyskonta $2^0|_0$, w razie zapłaty gotówką zaraz przy zawiadomieniu.

SZÓSTY ROZDZIAŁ.

Przepisy karne.

Pierwszy ustęp.

Ogólne przepisy karne.

Moc ustawy karnej o dochodach niestałych.

§. 80. W królestwach i krajach, w których zaprowadzoną jest ustawa karna na przestępstwa defraudacyjne, znajdą przepisy tej ustawy zastósowanie w razie przekroczeń dotyczących przepisów o podatku od spirytusu, o ile w niniejszej ustawie nie postanowiono inaczej.

Wymiar kar pieniężnych.

§. 81. Za ciężkie przekroczenie defraudacyjne wymierza się, zmieniając §. 265 ustawy karnej o przestępstwach defraudacyjnych, karę wynoszącą ośmio do dwunastokrotnej kwoty podatku produkcyjnego lub konsumcyjnego, o który skarb skrzywdzono, lub skrzywdzić chciano.

Jeżeli winowajca był już karanym za przemytnictwo lub ciężkie przekroczenie defraudacyjne, wtedy można karę podnieść aż do 16-krotnej kwoty podatku

Ponadto odmienia się wymiar kary pieniężnej

	dla	§. 344	ustawy karnej, o przekrocz. defr. na	2	do	200	złr.
	„	§. 348	„ „ „ „ „	5	„	200	„
	„	§. 452	„ „ „ „ „	5	„	500	„
	„	§. 453	„ „ „ „ „	2	„	200	„
	„	§. 455	„ „ „ „ „	100	„	1000	„
i	„	§. 458	alinea 2, „ „ „ „	200	„	5000	„

Złagodzenie kary.

§. 82. Kar pieniężnych, wymierzonych w skutek naruszenia niniejszego prawa, nie wolno w żadnym razie zmniejszać po za najniższą kwotę ustawą oznaczoną, nawet gdyby zaniechano prawnego postępowania karnego.

Przedsiębiorca odpowiada za kary pieniężne.

§. 83. Kierownika ruchu w gorzelni, lub w razie nieobecności, jego zastępcę uważa się za winowajcę, w razie że wcale nie doniesiono o postępowaniu pobornem przy fabrykacyi spirytusu, lub gdy takowe przeprowadzono w sposób niezgodny z zawiadomieniem i boletą.

Kierownik ruchu gorzelni, względnie składu spirytusu, uważanym będzie również za winowajcę, jeżeli z miejsca fabrykacyi, względnie ze składu, wywiezionym zostanie spirytus w sposób przeciwny przepisom, albo bez poprzedniego doniesienia o tem; chyba że się okaże, iż na kierownika, względnie na jego zastępcę, nie spada wina wywozu, lub że przedmiot stanowiący przekroczenie uległ kradzieży lub sprzeniewierzeniu.

Przedsiębiorca gorzelni, względnie składu, jeżeli sam nie kieruje ruchem, odpowiada bezwarunkowo za kary pieniężne wymierzone na kierownika ruchu, względnie jego zastępcę.

Przedawnienie przekroczenia.

§. 84. Oskarżony o przekroczenie niniejszej ustawy i przepisów nie podlega karze, jeżeli od chwili popełnienia karygodnego czynu upłynęły trzy lata, a oskarżony w tym czasie nie był pociąganym do odpowiedzialności.

Drugi ustęp.

Osobne przepisy karne za przekroczenie rozporządzeń dotyczących podatku produkcyjnego.

§. 85. Kara za ciężkie przekroczenie defraudacyjne wymierzoną zostanie:

1) Jeżeli ktoś dokonuje postępowania pobornego przy fabrykacyi spirytusu, niedostawiwszy wymaganego zawiadomienia, a boleta doręczenia nie znajduje się w gorzelni, lub jeżeli ktoś fabrykuje drożdże bez zawiadomienia o tem.

Przy wymiarze kary przyjmuje się co najmniej ośm dni jako czas pędzenia, o którem nie doniesiono.

2) Mimo że postępowanie poborne odbyło się według przepisów i boletę doręczenia uzyskano:

a) jeżeli zacier z materyałów mącznych przyrządzono i przechowano w innych naczyniach, a nie tych o których doniesiono, i które urzędownie oznaczone zostały;

b) jeżeli w gorzelniach, którym dozwolono używania kadzi zaciernych, zastano robotę fermentującą;

c) jeżeli postępowania pobornego dokonano za pomocą innych gatunków materyału a nie za pomocą tych, o których doniesiono i które oclono;

d) jeżeli materyały wytwarzające przeprowadzono do aparatu destylacyjnego przed doniesionym terminem;

e) jeżeli postępowanie poborne wysunięto po za termin wykazany;

f) jeżeli odpędzenia zacieru albo lutrynku dokonano na innym, a nie na wykazanym aparacie destylacyjnym, lub na innem, a nie na wykazanym miejscu

Karę wymierza się w przypadkach, gdzie chodzi o niezgodne z przepisami przyrządzenie lub przechowanie zacieru lub materyałów wytworczych, według należytości podatkowej, jaka przypada za ilość zacieru lub materyału nie należycie przechowanego odpowiednio do zysku z alkoholu przepisanego w §. 40; w innych przypadkach wymierza się karę według należytości podatkowej, jaką uszczuplono, lub narażono w uszczuplenie, stosownie do przepisów o pauszalizacyi, przyczem należy w przypadku pod *f*) tak postąpić, jakby deklaracya i opłata podatku wcale nie była nastąpiła.

Gdyby atoli pędzenie zacieru z mącznych materyałów odbyło się na aparacie destylacyjnym, mającym inne części składowe jak te, które §. 32 pod I. określa, lub którego objętość wynosi więcej jak 2 hektolitry, lub który można napełnić bez zdjęcia pokrywy, wtedy wymierza się karę na podstawie podatku konsumcyjnego, obliczonego według wyższej stopy, od ilości rzeczywiście wyprodukowanego alkoholu, karę nie mniejszą, jednakże jak 100 zł

Trzeci ustęp.

Osobne przepisy karne za przekroczenia rozporządzeń dotyczących podatku konsumcyjnego.

a) Produkowanie spirytusu i drożdży bez zawiadomienia o tem.

§. 86. Kto przedsiębierze fabrykacyą spirytusu, nie dopełniwszy przepisanych warunków, ten podlega karze wynoszącej ośmio do szesnastokrotnej kwoty podatku konsumcyjnego, jaki skarbowi uszczuplono lub uszczuplić chciano.

Jeżeli ponadto fabrykacya spirytusu odbyła się przy prawidłowem użyciu aparatu kontrolującego, wtedy oblicza się należytość podatkową

według §. 64, a rezultat bierze się też za podstawę przy wymiarze kary. Jeżeli atoli niedoniesione postępowanie poborne odbywało się bez użycia aparatu kontrolującego, lub jeżeli spostrzeżono jaką przeszkodę w regularnym ruchu aparatu, wtedy za każdy hektolitr ogólnej objętości skonstatowanych kadzi zaciernych i za każdy dzień niedoniesionego postępowania pobornego należy przyjąć zysk alkoholu na 8 hektolitrostopni i wziąść go za podstawę przy wymiarze kary.

Gdyby się przypadkiem okazało, że mimo przeszkody w aparacie kontrolującym należytość podatkowa według wskazówki tegoż, przewyższa należytość wynikającą z przyjęcia zysku alkoholu na 8 hektolitrostopni, wtedy należy wymierzyć karę na podstawie pierwszej należytości.

Jeżeli w gorzelni odbywa się fabrykacya drożdży, a o takowej nie zawiadomi się prawidłowo celem uiszczenia podatku, wtedy należy wymierzyć karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne, wynoszącą 8 do 16 krotnej kwoty podatku, jaki skarbowi uszczuplono lub uszczuplić chciano.

Za podstawę przy wymiarze kary należy przyjąć produkt drożdży z całego miesiąca, w którym przekroczenia dopuszczono się.

Rozpoczęcie doniesionego postępowania pobornego przy fabrykacyi spirytusu przed oznaczonym terminem.

§. 87. Rozpoczęcie doniesionego postępowania podatkowego przy fabrykacyi spirytusu przed oznaczonym terminem karze się tylko jako nieprawidłowość w postępowaniu pobornem, jeżeli podczas tegoż aparat kontrolujący był w prawidłowem użyciu.

W innych przypadkach należy uważać za zbyt rychłe rozpoczęcie doniesionego postępowania pobornego wymierzyć tę samą karę jak za postępowanie o którym nie doniesiono (§. 86).

c) Upuszczanie płynów zawierających alkohol lub pary zawierającej alkohol. Zewnętrzne wpływanie na wskazówkę aparatu kontrolującego. Posługiwanie się nieoznaczonym aparatem destylacyjnym nie doniesione użycie nowych przyrządów wypalających. Używanie lub przechowywanie chłodników niepołączonych z aparatem kontrolującym.

§. 88. Wymierza się karę od 500 do 5000 zł.:

1. jeżeli upuszczono wyskokowy płyn, który nie przeszedł przez aparat kontrolujący z powodu zewnętrznych przyczyn strona nie może wykazać, iż to się stało przypadkowo;

2. jeżeli za pomocą takiego zewnętrznego działania usunięto parę nasyconą alkoholem;

3. jeżeli z rozmysłem uniemożebniono prawdziwą wskazówkę aparatu kontrolującego pod względem ilości lub wysokości stopnia wytworu, lub pod obu względami razem;

4. jeżeli natychmiast nie doniesiono o przeszkodzie w aparacie kontrolującym, z jakichkolwiekby ona powstała powodów;

5. jeżeli przy doniesionym pędzeniu spirytusu użyje się niewykazanego aparatu destylacyjnego;

6. jeżeli się ustawi w gorzelni aparat destylacyjny, nie zawiadomiwszy poprzednio władzy;

7. jeżeli w gorzelni znaleziono chłodnicę, lub przy fabrykacyi użyto chłodnicy, która nie jest połączona z aparatem a kontrulującym jest przydatną do skraplania pary nasyconej alkoholem i do uzyskania stąd płynu alkoholowego. Wyjątek stanowi tu chłodnica aparatu reftyfikacyjnego, jeżeli jest dozwolonem połączenie pędzenia z rektyfikowanem (§. 77).

Wrazie powtarzających się przekroczeń należy powyższą karę podwoić.

Prócz tego nakłada się karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne i to w 8 do 16tokrotnej wysokości podatku konsumcyjnego, który skarbowi uszczuplono lub uszczuplić chciano w razie że omijając podatek usunięto wyskokowy płyn, zanim tenże przeszedł przez aparat kontrolujący.

Wtym razie oblicza się podatek a zarazem podstawę do wymiaru kary, w ten sposób, iż przypuszcza się, że na trzy miesiące przed chwilą odkrycia defraudacyi takową rozpoczęto i bez przerwy praktykowano, chyba że się da skonstatować, iż defraadacya trwała przez inny przeciąg czasu lub przybrała większe rozmiary.

W ten sam sposób postępuje się przy wymiarze podatku oraz kary, jeżeli w tym samym czasie odbywała się fabrykacya drożdży, podlegająca opłacie.

d) Niedozwolone kontynuowanie doniesionego postępowania pobornego przy fabrykacyi spirytusu.

§. 89. Karze od 500—5000 zł. podlega ten, kto wbrew przepisom prowadzi dalej postępowanie poborne przy fabrykacyi spirytusu pomimo, że zaszła przerwa w regularnym ruchu aparatu kontrolującego. Prócz tej kary wymierza się jeszcze karę ze fabrykacyą spirytusu z pominięciem podatku jako za ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

Podatek uszczuplony oznacza się w następujący sposób:

a) Nasamprzód oblicza się według rzeczywistej wskazówki aparatu kontrolującego kwotę podatku przypadającego za czas jaki minął cd ostatniej urzędowej rewizyi, przy której sprawdzono dobre funkcy-

onowanie aparatu; nie bierze się względu na to, czy przy rewizyi tej nastąpił obrachunek, czy nie.

b) Dalej oblicza się kwotę podatku za ten sam czas, ale na innej zasadzie, a mianowicie przyjmując jako dzienny produkt 8 hektolitrostopni za każdy hektolitr ogólnej objętości kadzi fermentacyjnych użytych, czy to zameldowanych czy niezameldowanych.

Następnie porównuje się kwotę podatku pod *a)* z taką kwotą pod *b)*, a kwotę, o którą ostatnia suma jest większą od pierwszej, przyjmuje się jako zdefraudowany podatek.

e) Niedozwolone użycie naczyń zacierowych i przyrządów.

§. 90. Karę porządkową od 20 do 200 zł. płaci w każdym pojedyńczym wypadku ten:

a) kto umieszcza zacier w stanie fermentującym lub z fermentowanym w kadziach zacierowych, chłodnikach, chłodnicach i w ogóle w naczyniach, które według doniesienia przeznaczone tylko na zacier, który jeszcze nie zaczął fermentować, (który jeszcze nie poddano fermentacyi).

b) kto umieszcza zacier w innych naczyniach przeznaczonych do fermentacyi, a nie tych, jakie przy zawiadomieniu władzy na ten cel przeznaczono, lub w ogóle w naczyniach, które stosownie do protokołu oględzin nie są przeznaczone na zacier.

Jeżeli atoli podobnego przekroczenia dopuszczono się w czasie, za który przychodzi władzy wypośrodkować ilość alkoholu według §. 62, I. II. V., skutkiem przeszkody w regularnym ruchu aparatu kontrolującego, wtedy nakłada się karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne i to 50 zł. za każdy hektolitr objętości naczyń użytych wbrew przepisom.

Ułamkowe części hektolitra liczy się w tym razie za całe hektolitry.

f) Niedostateczne lub błędne prowadzenie rejestru.

§. 91. Kto w swoim czasie nie wpisze do rejestru wskazówek aparatu kontrolującego, lub jednego z innych punktów oznaczonych w §. 65, kto fałszywie zapisze coś do rejestru, podlega karze od 5 do 200 zł. za fałszywe prowadzenie książek

g) Niedozwolone usunięcie spirytusu z miejsca fabrykacyi lub ze składu spirytusu.

§. 92. Karze za ciężkie przekroczenie defraudacyjne podpada ten, kto usuwa spirytus z miejsca fabrykacyi lub ze składu, nie zrobiwszy poprzednio przepisanego doniesienia (§. 67) i nie wykupiwszy poprzednio w razie że wywóz nie jest wolnym od opłaty (§. 66) bolety płatniczej lub kredytowej (§. 68); ta sama kara wyznacza się w tym przypadku,

jeżeli urzędowa rewizya wykaże, że w rzeczywistości zamierzano wywieść większe lub mniejsze kwantum alkoholu od podanego w doniesieniu i jeżeli ta różnica wynosi więcej niż 5%.

W żadnym atoli razie kara za niezameldowanie usunięcie spirytusu z miejsca fabrykacyi lub ze składu nie może być niższą od 200 zł.

h) Nieprawne użycie niższej stopy podatku konsumcyjnego, lub korzyści przyznanych w §. 7 gorzelniom rolniczym; nieprawne użycie bonifikacyi.

§. 93. Uważa się jako ciężkie przestępstwo defraudacyjne i nakłada karę 8 do 16tokrotnej kwoty podatku konsumcyjnego na tego, kto na mocy nieprawdziwych danych i dowodów nieprawnie żąda:

a) niższej stopy podatku konsumcyjnego, albo

b) bonifikacyi przyznanej gorzelniom rolniczym w §. 7.

Za podstawę przy wymiarze kary bierze się:

w przypadku *a*) różnicę między wyższą a niższą stopą podatku konsumcyjnego od tej ilości alkoholu od której żądano niższej stopy podatkowej.

w przypadku *b*) sumę bonifikacyi, przypadającą za ilość alkoholu, którą wypadałoby wyprodukować przy rozwinięciu największego ruchu, jaki w gorzelni jest dozwolonym według punktu 2. lit. *b)* §. 7 i czasie oznaczonym punktem 2. *c*) §. 7.

i) Przekroczenia rozporządzeń o wolnym od podatku użyciu spirytusu na cele przemysłowe.

§. 94. Karze się jako ciężkie przekroczenie defraudacyjne:

1. Użycie na inne cele spirytusu, który bez zapłaty podatku konsumcyjnego odstawiony został w celu użycia go na cele przemysłowe (§. 6).

2. jeżeli osoba której dostarczono spirytus na cele przemysłowe, odstępuje go innej osobie.

W obu przypadkach wymierza się karę na podstawie kwoty podatku konsumcyjnego, jaka według wyższej tegoż stopy przypada od ilości alkoholu zawartej w spirytusie, który został zużytym na inne, niż przemysłowe cele, lub został innej osobie odstąpionym.

W żadnym atoli razie kara nie może mniej wynosić niż 200 zł.

Prócz tej kary pieniężnej przysługuje władzy prawo odebrania przemysłowcowi, który się dopuścił owego przekroczenia, prawa dalszego korzystania z udzielonego ułatwienia, i to zaraz za pierwszym wypadkiem.

Przekroczenie rozporządzeń dotyczących rafinacyi wyskokowych płynów.

§. 95. 1. Nakłada się karę od 500 do 5000 zł. za to, jeżeli w przedsiębiorstwie, gdzie się odbywa rafinacya (rektyfikowanie) wyskokowych trunków:

a) wprowadza się inny płyn zawierający alkohol (zacier) do aparatu rektyfikacyjnego, lub jeżeli

b) prócz rur przewodowych, przeznaczonych i urzędownie stwierdzonych na napełnianie i wypróżnienie aparatu rektyfikacyjnego, założono jeszcze inne rury.

Jeżeli w tych przypadkach uszczuplono podatek, wtedy należy nałożyć karę za ciężkie przekroczenie defraudacyjne.

2. Nakłada się karę od 5 do 500 zł. za każdorazowe przekroczenie zakazu (jaki w pewnych razach obowiązuje) połączonego wytwarzania i rektyfikowania wyskokowych palonych płynów na jednem i tem samem miejscu fabrycznem (§. 77).

3. Karę porządkową od 2 do 100 zł. nakłada się:

a) jeżeli ktoś wprowadza spirytus do aparatu destylacyjnego nie uskuteczniwszy poprzednio przepisanego zawiadomienia i jeżeli urzędowe poświadczenie tego zawiadomienia nie znajduje się w ręku kierownika ruchu.

b) jeżeli ktoś wprowadza spirytus do aparatu destylacyjnego po za porą ruchu o której doniesiono,

c) jeżeli przedsiębiorca gorzelni, obowiązany do podatku produkcyjnego, spirytus mający mniej za wartości niż 50 stopni alkoholu, wprowadza do aparatu destylacyjnego przeznaczonego na rektyfikacyę. (§. 77, pierwszy ustęp.)

Najwżyszy wymiar kary za przekroczenie przepisów o podatku konsumcyjnym.

§. 96. Kary pieniężne za przekroczenie przepisów o podatku konsumcyjnym nie podlegają przepisom w §§. 39 i 40 ustawy karnej o dochodach niestałych, jeżeli w miejsce najwyższej kary pieniężnej uchwaloną zostanie kara aresztu.

Czwarty ustęp.

Osobne przepisy karne za wywóz wyskokowych palonych płynów.

a) Różnica między deklaracyą wywozową, a urzędowym sprawdzeniu, które podlegają karze za ciężkie przestępstwo defraudacyjne.

§. 97. Kara za ciężkie przestępstwo defraudacyjno następuje:

1 Jeżeli w deklaracyi wywozowej, na mocy której żąda się bonifikacyi wywozowej, lub też zwrotu podatku zapłaconego, przy likierach, podana ilość płynu, a przy innych wyskokowych płynach, podana ilość alkoholu jest o 5 procent większą od ilości jaką wykaże urzędowe stwierdzenie; chyba że ów ubytek w drodze przepisanego doniesienia usprawiedliwionym zostanie jakaś podczas transportu zaszłą zmianą w ilości, odnośnie w alkoholicznej zawartości płynu.

Owa ilość alkoholu u płynów wyskokowych, z wyjątkiem likieru, oblicza się w ten sposób, że się mnoży ilość płynu przez zawartość alkoholu wyrażoną w stopniach, a oznaczona zapomocą przepisanego alkoholometru.

2. Jeżeli deklarowano do wywozu

a) likier, lub

b) jaki inny płyn wyskokowy, żądając bonifikacyi eksportowej, lub zwrotu podatku zapłaconego, a władza odkryje w przypadku:

a) jaki inny płyn aniżeli likier, w przypadku

b) jakikolwiek płyn, nie należący do wyskokowych palonych trunków np. wodę albo wino.

Za podstawę do wymiaru kary bierze się:

W przypadkach wyliczonych pod 1. kwotę, o jaką bonifikacya eksportowa w deklaracyi wywozu przewyższa tęż kwotę według urzędowego stwierdzenia stanu rzeczy, w przypadkach wyliczonych pod 2. całkowitą kwotę, której nieprawnie żądano jako bonifikacyi wywozowej, względnie jako zwrotu zapłaconego podatku.

§. 98. *a)* Różnice między deklaracyą a urzędowym stwierdzeniem stanu rzeczy, które podlegają karze porządkowej.

Równice tego rodzaju jakie zestawiono w poprzedzającym §. 97. przy punkcie 1. wynoszące więcej niż 3%, ale mniej niż **5%** podlegają karze pieniężnej od 2 zł. do 200 zł.

SIÓDMY ROZDZIAŁ.

Przepisy przejściowe.

§. 99. Od wyskokowych palonych trunków będących dnia 1 go września 1888 r. w obrębie granicy cłowej, płaci się podatek dodatkowy wynoszący 24 ct. za litr alkoholu; podatek ten podpada pod przepisy dotyczące podatku konsumcyjnego.

Wolnemi od cła dodatkowego pozostają:

1. Wyskokowe palone trunki w ilościach nie większych od 20 litrów alkoholu.

2. Spirytus przeznaczony na cele przemysłowe w §. 7.

Kto do dnia 1-go września 1888 r. posiada zapas, wyskowych palonych trunków, zawierające razem przeszło 20 litrów alkoholu, winien w przeciągu 3 dni, licząc od 1 września 1888, podać odnośnym organom skarbowym ilość tychże i zawartość alkoholu.

Fybrykant spirytusu oraz ci, którzy prowadzą handel wyskokowymi trunkami, i trudnią się drobną sprzedażą i wyszynkiem tychże, są obowiązani przez 60 dni, licząc od 1go września 1888 r., wykazywać, że od zapasów wyskokowych palonych trunków, jeżeli takowe zawierają więcej niż 20 litrów, a z innych względów już nie podpadają pod owe cło dodatkowe lub nowy podatek konsumcyjny, zapłacili cło dodatkowe, odnośnie nowy podatek konsumcyjny, lub oclili je na podstawie taryfy §. 1., oraz winni wykazać z jakiego źródła mają te zapasy. Kto tego przepisanego doniesienia o zapasach wyskokowych trunków w dniu 1 września nie zrobi, lub kto ilość alkoholu poda o 5 procent mniejszą niż nią jest rzeczywiście, podlega karze wynoszącej kwotę ośmio do dwónasto krotnego, cła dodatkowego.

Inne niedokładności w deklaracyi, nie odnoszące się do ilości alkoholu, podpadają karze porządkowej od 2 do 20 zł.

Kto nie dokona przepisanego wykazu źródła odbioru, odnośnie opodatkowania i oclenia, podlega karze ośmio do dwunastokrotnej kwoty podatku dodatkowego od ilości alkoholu, jaka nie została wykazaną.

Sciślejsze przepisy o obliczeniu i ściąganiu podatku dodatkowego wyda minister finansów w porozumieniu z c. k. węgierskim ministrem finansów w drodze rozporządzenia.

ÓSMY ROZDZIAŁ.

Przepisy ostateczne.

Początek obowiązywania niniejszej ustawy, oraz zniesienie dotychczasowych prawnych rozporządzeń o podatku konsumcyjnym od fabrykacyi palonych wyskokowych trunków.

§. 100. Niniejsza ustawa ma moc obowiązującą dla wszystkich królestw i krajów reprezentowanych w Radzie Państwa z wyjątkiem wyłączonego tryesteńskiego okręgu cłowego, i nabywa mocy obowiązującej z dniem 1-go września 1888 r.

Z dniem tym tracą moc obowiązującą przepisy ustawy o podatku od spirytusu z 27-go czerwca 1887 r. (Dz. u. p. nr. 72 z r. 1878), oraz przepisy ustawy o podatku od spirytusu z 19. maja 1884 (dz. u. p. nr. 63. z r. 1884), z tym atoli ograniczeniem, że przestępstwa popełnione przed wejściem w wykonanie niniejszej ustawy, za które nie

zapadł jeszcze prawomocny wyrok, sądzone jeszcze będą według tych ustaw

Klauzula wykonania.

§. 101. Memu ministrowi finansów poruczam wykonanie niniejszej ustawy. (Tłómaczyli J. R. i K. R)

Sprawozdanie z gorzelń

nadesłane Zarządowi przez członków Towarzystwa.

Podając do „Gorzelnika" niniejsze sprawozdania z ruchu kampanii tegorocznej. oznajmiamy naszym członkom iż są to ostatnie dziękujemy więc wszystkim członkom którzy swe prace nadesłali a które nie były bez pożytku dla czytelników „Gorzelnika". *Zarząd.*

Gorzelnia w Krzyżu w dobrach J. O. Eustachego ks. Sanguszki.

Dobra Krzyż, mające około 1000 morgów obszaru, tworzą najlichszą część hr Tarnowskiego. grunt bowiem w tym majątku jest tak złym, iż przy zwyczajnym sposobie gospodarowania w obecnym czasie o stałym czystym dochodzie i mowy być nie może. Wierzchnia warstwa gleby w Krzyżu składa się z piasku grubości od 10 do 50 centym. spoczywającego na podglebiu i lastem, zupełnie nieprzypuszczalnym. Dwie te warstwy przedziela prawie wszędzie słaba warstwa żużlowatego torfu. Teren jest falisty; w niektórych miejscach zaskórna woda, przesiąknięta nierozpuszczalnemi z wiązkami żelaza stoi zaledwo kilka centymetrów niżej poziomu.

Melioracya tego majątku zaczęła się od założenia stawów na przestrzeni mniej więcej 75 morgów, które zapełnia się wodą zaskórną zapomocą przykop; następnie zaczęto drenować (rocznie około 50 morgów), i wreszcie postawiono gorzelnię, do której i sąsiednie folwarki skarbu odstawiają ziemniaki.

Należy dodać, iż drenowane grunta Krzyzkie, które przed zdrenowaniem w najlepszych latach ledwie 40 cet. metrycznych ziemniaków wydały, obecnie po zdrenowaniu w roku 1886 wydały w r. 1887, przeciętnie 84 cetn metr. Skoncentrowanie zaś braków bydła z całego skarbu w jednej stajni i karmienie tychże brahą, wyda niezawodnie lepsze finansowe rezultata, nizli poprzednie wypasanie ich w pojedyńczych folwarkach suchą paszą.

W gorzelni tej przerabia się tylko własny produkt, do opasu służą również wyłącznie tylko własne braki. tak woły jak i krowy, wychowane i zużyte w skarbie, przez co racya bytu tej gorzelni jest

dostatecznie wytłómaczoną, tem bardziej, iż znaczna część destylowanej okowity znajduje na miejscu w skarbowych karczmach odbyt.

W osobnym lokalu pod tak zwanym przydaszu znajduje się kocioł parowy z bulierem oraz parnik do odgoryczania łubinu przeznaczonego na paszę dla bydła; obok jest izba aparatowa w której umieszczonym jest aparat odpędowy systemu Pistoryusza, aparat destylacyjny, składający się z kotła destylacyjnego, rektyfikatora, kolony i deflegmatora, oraz maszyna parowa o sile 6-ciu koni z espauzyą, która oprócz potrzeb gorzelnianych, porusza młyn a zapomocą liny drucianej i sieczkarnię, umieszczoną nad stajnią opasową o 40 metrów od gorzelni oddaloną. Za izbą aparatową na półpiętrze jest kadkarnia i drożdżarnia, a pod temi lokalami magazyn na okowitę, mieszczący 2 rezerwoary żelazne pojemności po 200 hektolitrów. Minąwszy izbę aparatową jest sień a za tą lokal, w którym się znajduje górna część parnika Henzego, z tym lokalem graniczy magazyn na kartofle, a w nim znajduje się płuczka murowana cementowana z przyrządem mechanicznym do płukania i wyrzucania płukanych kartofli, z której to płuczki kartofle same wpadają do parnika Henzego zapomocą rynny; zatem przy wymierzonym parniku wystarczy jeden człowiek do płukania kartofli. Kadź zacierna, żelazna z miedzianemi flaszami do chłodzenia wodą, jest umieszczona o 6 metrów wyżej od parnika Henzego, mimo to, wyrzucanie masy kartoflanej nie przedstawia żadnych trudności nawet przy mniejszem ciśnieniu pary.

Obok kadzi zaciernej jest także ustawiony gniotownik oraz naczynia na mleko słodowe. Na front od magazynu jest kancelarya. Pod magazynem kartofli i pod kancelaryą znajduje się słodownia, w niejest kadź zalewna murowana o 3-ch przedziałach, z których dwa służą do zalewania a trzeci do płukania zboża. Lokale w suterynach są sklepione na trawersach, przez co zyska się na grubości ścian i na powierzchni lokalu, gdyż odpadają filary, które przy sklepieniach większych rozmiarów są potrzebne. Przy magazynie kartoflanym na zewnątrz budynku jest waga mostowa centymalna, służąca do ważenia produktów do gorzelni przeznaczonych, w ten sposób ustawiona że fura stoi na wadze a równocześnie zrzuca się z niej kartofli wprost do magazynu, zatem nie potrzeba do zważenia próżnego wozu powtórnie zajeżdżać na wagę, a w dodatku ma się jak najdokładniejszą tarę, zwłaszcza w czasie błota lub śniegu, bo jest ta pewność, że przez jeżdzenie tam i napowrót z kół wozu nic nie odpadnie. Waga mostowa ma głównie tę korzyść, że nie potrzeba osobnego człowieka do odbioru i wydawania kartofli, gdyż w ten sposób urządzony odbiór produktów tak mało zabiera czasu, że łatwo da się pogodzić tak z czynnością gorzelnianą, jako też i folwarczną a nadto uniknąć mo,

żna zdarzających się zarzutów ze strony panów ekonomów, że miara gorzelniana jest za duża lub też, że zanadto czubato mierzą w gorzelni Wodę do gorzelni dostarcza pulsometer ze studni 35 metrów oddalonej który przy 9-ciu milimetrowej rurce parowej, bardzo dobrze funkcyonuje i wodę zaledwo 1—2 R. ogrzewa.

Plan na powyższą gorzelnię ułożyli pp. Jan Kohlhaupt i Franciszek Babisz kierownik gorzelni. wszystkie aparata i przyrządy dostarczyła fabryka Braci Kohlhauptów w Ustroniu.

Do gorzelni używamy kartofli: Szampionów i Daberów.

Pierwsze z nich zawierają 18½—19%. drugie 16—17⅕% krochmal wedle wagi Reimana.

Ogólna objętość naczyń fermentacyjnych wonosi 28 hektolitrów. Podział ich jest następujący:

Kadź fermentacyjna	10 H.	20 L.	
„ „	10 „	20 „	
Podmłodziarka	2 „	80 „	
Drożdżarka	1 „	70 „	
„	1 „	30 „	
„	1 „	30 „	
Matecznik	— „	45 „	
Czerpak		5 „	Razem 28 H.

Produktów przerabia się dziennie:

270 kili słodu zielonego jęczmiennego,
60 „ „ „ owsianego,
20 „ „ „ żytniego i
23₅ „ skrobii kartoflanej na każdy hektolitr naczyń opłacanych, czyli na dobę 36—39 ctr. mtr. kartofli, stósownie do ich jakości.

Zacier odbywa się w ten sposób, że po uparowaniu kartofli, które zazwyczaj trwa 1¼ godziny, wypuszcza się część tychże do kadzi zaciernej. Gdy takowa osiągnię temperaturę 40° R. dodaje się do niej część mleka słodowego, po czem wypuszcza się resztę kartofli, przestrzegając przy tem, by temperatura nie podniosła się nad 50° R. i dodaje się resztę słodu. Temperatura zacieru w końcu wynosi 47° R.

Po scukrzeniu, które trwa 1½ godziny, następuje chłodzenie wodą, zapomocą osobnego przyrządu, w kadzi zaciernej. Każdy zacier rozdziela się na dwie kadzie a dziennie odpędza się siedm kadzi, zatem mniej więcej co 3½ godziny, ustawia się jedną kadź na 24° R. 12° Sach. — podmłodę na 23° R — 10° S — podmłódkę na 22° R.

Po upływie 3½ godz. t. j. przy następnem ustawieniu, ma kadź fermentacyjna 27½° R i 6° Sach — podmłoda 27° R. i 4° Sach. Do każdej kadzi przychodzi oprócz podmłody jeszcze 150 L. roboty fer-

mentującej z kadzi poprzednio spuszczonej, którą uzupełnia się w połowie robotą świeżą, a w połowie spłuczkami.

Ferment każdej kadzi trwa blisko siedm godzin. Po upływie tego czasu robota odfermentowana ma cukru $2^1/_4$ do $2^1/_2$° Sach. kwasu 0_4—0_5 — Kadek na zaparki jest 4 po 130 L.

Do każdej kadzi robi się osobna zaparka, składająca się

z 22 kilo słodu zielonego jęczmiennego,
z 11 „ „ „ żytniego,
„ 20 L. słodkiego zaciern, który się przez sito przecedza,
„ 20 L. brahy i
„ 40 L. wody.

Po dokładnem wymięszaniu i doparzeniu, zostawia się takową do scukrzenia przez 2 godziny przy temperaturze 48° R. poczem odkrywa się kadkę, mięsza ją ponownie i zostawia przez 8 godzin do ukwaszenia, przestrzegające by temperatura nie spadła niżéj 40° R. Potem następuje chłodzenie. Jeżeli zaparce brakuje kwasu, ujmuje się część słodu jęczmienuego i dodaje w zamian mąki żytniej.

Drożdże zlewa się do każdej kadzi osobno przy 16° R. 14° Sach. i 1_1° kwasu po $6^1/_2$ do 7 godzin ogrzewają się takowe do 22° R i mają $6^1/_2$ — 7° S. $1_{\cdot4}$ kwasu.

Rachunek produkcyi spirytusu w opisanej powyżej gorzelni, przedstawia się następnie:

A) **R o z c h ó d.**

Akcyza z potrąceniem 20° opustu	. . .	16 zł.	02 ct.
220 kilo jęczmienia i owsa á 5 zł. 50 ct.	. . .	12 „	10 „
15 „ żyta á 6 „	. . . .		90 „
15 ctr. mtr. węgla á 65 ct.	. . .	9 „	75 „
Gorzelnik	. . .	5 —	— —
czeladź (6 parobków á 40 ct.)	. . .	2 „	40 ct.
różne wydatki	. . .	2 „	50 „
procent i amortozacya od kapitału zakładowego	.	6 „	50 „
Suma rozchodu	. .	55 „	17 „

B) **P r z y c h ó d.**

Za 405 L. okowity á $23^1/_2$ zł.	95 zł. 17 ct.	
Za 71 hl brahy á 15 ct.	10 zł. 65 ct.	105 zł 82 ct.
Z tego okazuje się, że za 39 ctr. mtr. kartofli otrzymuje się		50 zł 65 ct.
czyli, że 1 ctr. mtr. kartofli spieniężа się na . .		1 — 29_8 ct.

Przy takiem spieniężeniu kartofli w obec powszechnie niskiej ceny produktów rolniczych, jeszczeby opłaciło się przerabiać kartofle na spirytus.

Jeżeli zaś projektowane znaczne podwyższenie podatku od spirytusu nastąpi, będzie to mieć ten skutek, iż gorzelnie w kraju za kartofle tej wyż wykazanej ceny nie osiągną, a tem samem nie opłaci się pędzić z nich spirytus, za czem idzie konieczność zmniejszenia się produkcyi kartofli, pociągająca za sobą zamknięcie przeważnej ilości gorzelni krajowej. To zaś przecież nie przysporzy skarbowi państwa upragnionych korzyści, jak dowodzi tego doświadczenie nabyte przez Niemcy, a dla rolników i kraju stanie się zgubnem.

Niechże więc baczą wszyscy ci, którym o dobro ziemian i kraju chodzi i chodzić powinno, aby system opodatkowania gorzelń dotąd obowiązujący, jako dla bytu gorzelń niezbędnie konieczny, utrzymany został, jeżeli chcą, aby kraj coraz bardziej upadający pod względem rolnictwa, nie został pogrążonym w ruinę materyalną.

W Krzyżu dnia 25. Lutego 1888 r. *Fr. Babisz.*

Gorzelnia w Chorzelowie majątku J. W Jana hr. Tarnowskiego.

Jako członek Towarzystwa poczuwam się do obowiązku zdania krótkiego sprawozdania o gorzelni w Chorzelowie w której od paru miesięcy pracuje. Gorzelnia tutejsza nie jest tą jakie dzisiaj powstają t. j. nie ma tu nowych aparatów i kosztownych urządzeń lecz te tylko które są konieczne i które z doświadczenia dla gorzelni rolniczej, najlepiej odpowiadają. Aparat systemu Rościszewskiego miedziany, parnik Henzego, zaciernia, chłodnik i kadki fermentacyjne oto główniejsze przyrządy tej gorzelni 45 hektolitrowej. Zacieram cztery razy dziennie t. j. cztery razy po 28 hektolitrów bo resztę naczyń służy mi na podmłódź drożdżarki, matecznik i t. d. Z obliczenia trzydziestu dni wypada mi przeciętnie na każdy zacier 255 kil. skrobii w kartoflach i jęczmieniu czyli na 24 godzin 1020 kilo skrobii kartoflanej i 350 kilo jęczmienia w ziarnie, z tego wydatek w przecięciu 64230 stopni Tralesa spirytusu a więc jak mi się zdaje dobry i wyzyskanie skrobii nie złe, *a przecież słysząc ciągle o marnowaniu produktów przy dzisiejszym systemie podatkowym, że tak źle rzeczywiście nie jest powyższe cyfry dowodzą.*

Kartofle i jęczmiona pomimo niesprzyjającej pogody w czasie zbioru są zdrowe i sucho zebrane i przechowują się bardzo dobrze. Gorzelnię tę już w ruchu będącą drugi miesiąc odebrałem z początkiem stycznia z powodu złych wydatków mego poprzednika nie członka Towarzystwa, to też dokładam wszelkich sił aby jako członek odpowiedzieć zaufaniu mego pryncypała. B. Fiałkowski.

Gorzelnia w Łękach górnych majątku Wnej Emilii Brzozowskiej.

Zachęcony przez przewodniczącego do opisania tutejszej gorzelni czynię to tem bardziej że gorzelnia ta ma swoją pouczającą historyę

która przekona czytelnika jakie to straty pociąga za sobą powierzenie choćby tak małej rolniczej gorzelni ludziom nie fachowym.

Z poręki zastępcy prezesa naszego Towarzystwa objąłem tę gorzelnię już po blisku dwumiesięcznym ruchu, z rąk człowieka który przed paroma miesiącami może jeszcze skórkami handlował, a naraz stał się „mechanikiem“. Gorzelnia zresztą bardzo dobra została w wewnętrznym urządzeniu przez tego „mechanika“ najfatalniej w świecie że tak powiem do góry nogami przewrócona, lecz nie było rady innej jak zgodzić się z tym stanem rzeczy i starać się dać odpowiedni wydatek aby dorównać gorzelniom które podobny wypadek nie spotkał. Poprzednik mój właściwym swemu pochodzeniu sposobem zacierał niby cztery razy dziennie po sześć korcy kartofli co miało wynosić na dobę 24 korce kartofli 2 korce jęczmienia 1 korzec owsa 4 garce mąki żytniej co przy zamknięciu rejestru gorzelnianego za 50 dni miało wynosić:

Kartofli 1200 korcy — jęczmienia 100 korcy — owsa — 50 korcy. okazało się jednak iż zatarł: — kartofli 1501 — jęczmienia 122 korcy — owsa — 50 korcy, z czego wydał spirytusu 11,949 litr. na $82_{,3}$% Tr. czyli $12.292._5$ litr. na 80% Tr., co wypada z jednego korca kartofli z tak wielkim dodatkiem zboża zaledwo po $8._1$ litr na 80% Tr., jest to więc poniżej wszelkiej krytyki źle a przecież zamin Wna właścicielka mogła się zorjentować prowadząc pierwszy rok sama gorzelnię, a nadto zakim się oparła kłamliwym dowodom szarlatana który codzień powtarzał że: „choćby z Paryża przyjechał gorzelnik nie wyda więcej“. upłynęło 50 dni ruchu i oto skutki na małej gorzelni rolniczej 20 hektolitrowej 6000 litrów spirytusu straty, słusznie też pewien sąsiad zwrócił uwagę że tak pędzić gorzelnię. to lepiej ją zamknąć a kartofle spaść bydłem.

Dziś chwała Bogu już inne rezultaty. nie powtarzam już cyfr aby nie znudzić czytelnika, lecz tylko czysto odsetek litrowy z zatartego kilograma skrobii któren po obliczeniu do dzisiaj $52._2$ wynosi. *Więc i w tak małej gorzelni, prymitywnie urządzonej, przy dzisiejszym systemie szybkiej fermentacyi, nie ma marnowania produktów lecz musi być inteligentne prowadzenie* inaczej powierzając gorzelnię i ziemiopłody na wyrób przeznaczone byłemu handlarzowi skórek traci się wiele, bardzo wiele. Łąki górne w lutym 1888 r. M. Rybczyński.

(Dalszy ciąg sprawoz. w Nr. 11.)

List do Redakcyi.

(Odpowiedź p. J. Ciastoniowi kierownikowi gorzelni w Ostrowie).

Za całą odpowiedź, na tyle złośliwych docinków Sz. Oponenta jak wyrażonej *dziwoty* jego, nad niemal każdym moim słowem z Prze-

glądu podam to jedynie, iż *teraźniejszość* już wykazała, tak znanym *Projektem rządowym*, jak *Memoryałem PP. Tarnopolan*, a wreszcie *Sprawozdanie z obrad specyalnej Komisyi Izbowej z Komisyą krajową w Wiedniu się toczących* (patrz *Przegląd* Nr. 43 pod tyt. Ustawa gorzelniana), jak wreszcie niedaleka przyszłość okaże *że jedyne moje patrzenie naprzód* nie było tak potępienia godne, jak i w błąd opinią publiczną wprowadzającą. Zaś następnie, jako 25-letni teoretyczno-praktyczny fachowiec dodam iż Sz. Oponent znów jasno dowiódł, od dawna znane maksymy że „jak praktyka z teoryą w parze idąca jest doskonałością, tak sama praktyka, znów jest lepszą od samej teoryi, którą trza umieć zastosować w praktyce, chcąc zyskać stanowisko i popularność, do czego tą drogą, i tą bronią, Sz. Oponent tak prędko nie dojdzie, jeżeli inni na to ćwierć wieku pracować musieli. Dla tego też i nie dziwuję się, iż Sz. Oponent zdradzaniem braku praktyki, jak znajomość ustaw, niepojmowaniem „czem nasza praca zeszła do zera", jak brakiem doświadczeń sekatury, wyraża swoje zdziwienia, bo kiedyż? i gdzież to wszystko miał doświadczyć? czy w 2-ch letniej praktyce w jednej okolicy tyle strawionej *ziemi Bełzkiej*, w jednym okręgu c. k. Dyrekcyi, nadzór oddziału straży skarbowej? w dobrze urządzonych gorzelniach, na dobrym materyale, przy wytrawnym pomocniku i za panią matką! bo pod dyrekcyą swego mentora. Ale niechno popróbuje sił własnych, niech rozglądnie się po kraju, jak to z materyału 9-cio% żadają takiego wydatku jak w Bełzkiej okolicy z 25-cio%, a na dobitek, jak trafi się taki „Burger" ktorzy przy obecnym systemie wyrośli jak *grzyby po deszczu* „tak szlachetny jak pan korespondent z Nadyb, dziś mało niestety, ale przeciwnie, trafia się B. czy X. że obiecuje więcej, to mu usuwają z gorzelni byłego kierownika, co jeszcze t. r naszym członkom bez powodów i to kilku przytrafiło się, o to w tedy praktyczniej popatrzy na dowody i logikę starszego, doświadczeniem nabytem w ciągu ćwierć wiekowej pracy i w przeszło 100 gorzelniach krajowych i kilku zagranicznych.

Tyczyn 28. Lutego 1888. *A. Wdówka.*

Od Zarządu.

Otrzymaliśmy od paru członków interpelacye w sprawie polemiki Wdówka-Ciastoń z ubolewaniem, iż list kolegi Ciastonia umieszczony w Nr. 8. *Gorzelnika* był takiej formy i treści że szkodził dobrej sławie i opinii kolegi Wdówki, z prośbą o wyjaśnienie rzeczy.

Otóż oświadczamy że zarząd i redakcya nie mogły stanąć tej polemice na przeszkodzie, dla tego że kolega Wdówka dał do niej pierwszy powód swym listem umieszczonym w jednym z pism publi-

cznych gdzie (jesteśmy przekonani) mimo własnej woli w tak ważnej sprawie jaką jest zamierzona ustawa od wódki, wystąpił z wręcz przeciwnemi zapatrywaniami.

Właścicieli gorzelń, Wysokiego Sejmu i Ankiety gorzelnianej, którzy gdybyśmy byli nie umieścili listu kolegi Ciastonia, mogli byli łatwo posądzić całe Towarzystwo nasze o przeciwne tendencye, bo wyraził je w piśmie publicznym jeden z członków Zarządu Towarzystwa. *Za formę listu wziął całą odpowiedzialność sam autor na siebie*, przyznajemy że była ona za ostrą, lecz kolega Ciastoń oświadczył nam osobiście iż *nie miał żadnego zamiaru szkodzenia dobrej sławie kolegi Wdówki*, pisał jednak w pierwszym zapale bo wiedział iż w tej sprawie pospiech był potrzebny *aby uchronić nasze Towarzystwo od wszelkich podejrzeń przeciwnych tendencyj*.

Tym wyjaśnieniem zakończamy tę przykrą dla nas sprawę oświadczając że od żadnej strony nie przyjmujemy więcej odpowiedzi do naszego organu.

Za Zarząd Towarzystwa gorzelników polskich.

Hordyński.

OGŁOSZENIA.

Od roku 1818 istniejąca, na 5 wystawach krajowych najwyższemi medalami i przez Wys. Ministerstwo medalem zasługi odznaczona c. k uprzyw. fabryka wyrobów metalowych

Braci Kohlhaupt w Ustroniu

na Szląsku austryackim

podejmuje kompletne **urządzenia gorzelń** wszelkich kategoryj, jako też pojedyncze części tychże jak: *aparata* destylarne pojedyncze, lub skombinowane z koloną własnego pomysłu dające od 88 do 92°/₀ czysty spirytus, *parniki* Henzego ulepszone, *kadzie* zacierne żelazne, mechaniczne chłodzące *kotły* parowe, *rezerwoary* na spirytus, stępy słodowe, pulsometry itp. z żelaza lub miedzi z własnej **walcowni** po nader niskich cenach praktyczne i trwałe.

Również wszelkie roboty i reperacye w zakres kotlarstwa wchodzące, o czem, już w kraju naszym, na *setki* liczone urządzenia gorzelń, a za tęż, listy pochwalne świadczyć mogą najpochlebniej, które jak wszelkie kosztorysa na żądanie wyseła bezpłatnie i opłacone.

Miejscowości w Galicyi, w których fabryka, bądz całe, bądź częściowe urządzenia gorzelń przeprowadziła: Balice, Baranów, Basznia dolna, Badrykowce, Besko, Bieździatka, Boguchwała, Bobrowniki, Borzecin, Branice, Bratkowice, Brzezie, Besko, Cergowa, Chmielów, Cieszyna, Chorośnica, Chorzelów, Chwałowice, Czajkowa, Czorsztyn, Czudec, Dąbrowa, Dólna Starawieś, Dylągówka, Dunkowice, Dziewieńszyce, Gawrzyłowa, Gdyczyna, Głobikówka, Głowaczowa, Gnojnik, Gorzyce, Grabownica, Grębów, Harta, Horoszówka, Huta, Hyżne, Jaślany, Jaszczurowa Jasionka, Iwla, Kamionka, Kielanowice, Kiełków, Kierniczka, Klimkówka, Kołodziejówka, Kombornia, Konotopy, Końskie, Kopytówka Koszyłowce, Kozy, Krzyż, Laskowa, Lipnica wielka, Lusłuwice, Łopuszka wielka, Łubno, Lipiny, Machów, Markuszowa, Międzywodzie, Myżyniec, Mokrzyszów, Mosty, Nadyby, Nagnajów, Nagoczyn, Nidek, Nowodwory, Nowosiółki gość., Nozdrzec, Obszar, Odrzykoń, Okopy, Opulsk, Ostrów, Pawłosiów, Piekary, Pikolówki, Pleszów, Pletnica, Podgrodzie, Polanka wielka, Przecław, Przyłbice, Przedbórz, Pustków, Poturzyca, Radlna, Radynice, Radłów, Ryglice, Rymanów, Rudna, Rzędzianowice, Rzemień, Rzuchowa, Sanoczek, Siebieczów, Siedliska, Sielec, Skomorochy, Sławentyn, Stojowice, Sufczyn, Suchorów, Szklary, Tarnowiec, Torskie, Tropie, Trynсza, Trzebuska, Trześnica, Toroszowka, Tworkowa, Tyczyn, Ulicko, Wielopole, Wielowieś, Wojków, Wola osiecka, Wymysłów, Wysoka, Zaczernie, Zaleszczyki, Zarzycze, Zawada, Zbydniów, Zgłobień, Ziempniów, Żabno, Żyraków.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie pod zarządem St. Baylego.